

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 4. maj 2023

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v., lov om leje af almene boliger og forskellige andre love

(Omlægning af indsatsen mod hjemløshed, udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.)

Social-, Bolig- og Ældreministeriet

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 170 af 24. januar 2022, som ændret ved § 41 i lov nr. 324 af 16. marts 2022, § 2 i lov nr. 892 af 21. juni 2022 og § 2 i lov nr. 368 af 2. april 2023, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 85 indsættes:

»§ 85 a. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde hjælp, omsorg eller støtte til udvikling af færdigheder efter de specialiserede støttemetoder fra housing first-tilgangen til personer i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed, som har behov for hjælp, omsorg eller støtte på grund af særlige sociale problemer.

Stk. 2. Følger kommunalbestyrelsen ikke borgerens ønsker til leverandør af bostøtten, jf. § 142, stk. 4, skal kommunalbestyrelsen begrunde dette i afgørelsen efter stk. 1.«

2. I § 110, stk. 1, indsættes efter »og som har«: »et akut«.

3. I § 110 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Formålet med et midlertidigt ophold efter stk. 1 er at hjælpe personer med særlige sociale problemer over akutte vanskeligheder i overgangen til egen bolig og øvrig hjælp efter denne lov. Den aktiverende støtte og omsorg under opholdet må ikke erstatte øvrig hjælp og støtte efter denne lov.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

4. I § 110, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »udskrivning«: », jf. dog stk. 5«.

5. I § 110 indsættes efter stk. 3, der bliver stk. 4, som nyt stykke:

»Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om at udskrive en borger fra en boform efter stk. 1, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Der foreligger en handleplan eller en helhedsorienteret plan for borgeren efter §§ 141 eller 142.
- 2) Der foreligger en anvisning af egen bolig eller er truffet afgørelse om et botilbud efter §§ 107 eller 108.
- 3) Der er truffet afgørelse om hjælp og støtte, som modsvarer borgerens behov for at fastholde boligen, hvis borgeren er anvist egen bolig.
- 4) Såfremt borgeren anvises en bolig, har borgeren på udskrivningstidspunktet indgået en lejeaftale og kan flytte ind i boligen og modtage den visiterede sociale støtte, der modsvarer borgerens behov.
- 5) Såfremt kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om et botilbud efter §§ 107 eller 108, vil udskrivningen fra boformen efter denne paragraf først kunne træffes med virkning for borgeren, når denne kan flytte ind i botilbuddet.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 6-8.

6. I § 110, stk. 6, der bliver stk. 8, ændres »stk. 4 og 5« til: »stk. 6 og 7«.

7. Efter § 141 indsættes i *kapitel 25*:

»§ 142. Kommunalbestyrelsen skal udarbejde en handleplan for personer, der har ophold i en boform efter § 110.

Stk. 2. Handleplanen skal som minimum indeholde følgende:

- 1) Formålet med indsatsen.
- 2) Hvilken indsats der er nødvendig for at opnå formålet.
- 3) Den forventede varighed af indsatsen.
- 4) Andre særlige forhold vedrørende boform, beskæftigelse, personlig hjælp, behandling, hjælpemidler m.v.

Stk. 3. Handleplanen bør udarbejdes ud fra borgerens forudsætninger og så vidt muligt i samarbejde med denne.

Stk. 4. Såfremt borgeren vurderes at have behov for støtte efter § 85 a, skal det som led i udarbejdelsen af handleplanen afdækkes, om borgeren har et ønske om, at boformen efter § 110 leverer hele eller dele af bostøtten efter § 85 a til borgeren.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde, at handleplanen erstattes af en helhedsorienteret plan, når der er tale om borgere med komplekse og sammensatte problemer, hvor der kan eller skal udarbejdes flere planer for indsatserne, og hvor der er et koordinationsbehov forbundet hermed. Borgeren skal give samtykke til, at handleplanen erstattes af en helhedsorienteret plan. En helhedsorienteret plan skal følge kravene i stk. 2-4.«

8. I § 163 a, stk. 1, 1. pkt., ændres »kommune« til: »kommunalbestyrelse«, efter »lov om almene boliger m.v.« indsættes: »eller § 57 a i lov om boligforhold«, og efter »§§ 107« indsættes: », 109«.

9. I § 163 a, stk. 1, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Den kommunalbestyrelse, der har anvist en lejer fra en anden boligsituation end et botilbud efter §§ 107, 109 eller 110 til en udslusningsbolig, jf. § 63 i lov om almene boliger m.v. eller § 57 a i lov om boligforhold, skal refundere lejeren forskellen mellem lejerenes udgifter til leje og andre pligtige pengeydelse fratrukket støtte efter lov om individuel boligstøtte og det beløb, jf. § 163, stk. 2, som lejeren skulle have betalt for ophold i et botilbud efter § 110.«

10. I § 166, stk. 2, ændres »§ 110, stk. 3« til: »§ 110, stk. 4«.

11. Efter § 176 indsættes:

»§ 176 a. Staten refunderer 50 pct. af kommunens udgifter til bostøtte efter § 85 a i op til 2 år efter borgerens udskrivning fra en boform efter § 110 i følgende situationer:

- 1) Kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om bostøtten inden borgerens udskrivning fra boformen efter § 110.
- 2) Borgeren har i umiddelbar forlængelse af udskrivningen fra boformen efter § 110 fået midlertidigt ophold i et botilbud efter § 107, hvorefter kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om, at borgeren skal modtage bostøtte efter § 85 a i egen bolig, efter at borgerens ophold i botilbuddet er afsluttet.

Stk. 2. Staten refunderer 50 pct. af kommunens udgifter til botilbud efter § 107 i op til 6 måneder inden for en periode på 1 år efter borgerens udskrivning fra en boform efter § 110, når kommunalbestyrelsen har truffet afgørelsen om botilbud efter § 107 inden borgerens udskrivning.

Stk. 3. Perioderne i stk. 1 og 2 regnes fra datoen for første udskrivning fra boformen efter § 110 og beregnes ikke på ny, hvis borgeren inden for den angivne periode igen optages i en boform efter § 110.«

12. I § 177, nr. 5, ændres »§§ 109 og 110« til: »§ 109«.

13. I § 177 indsættes som nr. 6:

»6) Ophold i 90 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning i boformer efter § 110, herunder udgifter til bistands-, støtte-, beskæftigelses- og aktivitetstilbud m.v. i forbindelse med det midlertidige ophold i boformen.«

§ 2

I lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. lovbekendtgørelse nr. 265 af 25. februar 2022, som ændret ved lov nr. 912 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 indsættes som *stk. 15*:

»*Stk. 15.* Ankestyrelsen kan i tilfælde, hvor handlekommunen for en borger ikke følger af stk. 1-10, på baggrund af borgerens tilknytning træffe afgørelse om, hvilken kommune der er handlekommune eller midlertidig handlekommune for borgeren. Ankestyrelsen kan afvise åbenbart ubegrundede anmodninger herom.«

2. I § 60, stk. 1, ændres »§ 110, stk. 3« til: »§ 110, stk. 4«.

§ 3

I lov om almene boliger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1877 af 27. september 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 2157 af 27. november 2021, § 2 i lov nr. 344 af 22. marts 2022, § 1 i lov nr. 888 af 21. juni 2022 og § 2 i lov nr. 890 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 51 a, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »værelser«: »efter stk. 4«.

2. I § 51 a indsættes som *stk. 6 og 7*:

»*Stk. 6.* Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om at afholde de udgifter, som er nødvendige for at indrette en almen familiebolig til et kollektivt familieboligbofællesskab, jf. § 3, stk. 2, 5 og 6, herunder også udgifter, som er nødvendige for overholdelse af byggelovens bestemmelser eller øvrige bestemmelser og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 7. Når kommunalbestyrelsen har anvisningsret til ledige værelser i kollektive familieboligbofællesskaber omfattet af § 3, stk. 2, 5 og 6, kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om at dække udgifter til varme fra det tidspunkt, hvor det ledige værelse er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker.«

3. I § 63, stk. 1, ændres »familieboliger« til: »familie-, ungdoms- og ældreboliger, jf. dog stk. 5,«, og »stk. 2« ændres til: »stk. 3«.

4. § 63, stk. 2, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Det er en betingelse for at anvende almene ældreboliger som udslusningsboliger efter stk. 1, at der generelt ikke er efterspørgsel efter ældreboliger fra den berettigede personkreds, jf. § 54, stk. 1. Anvisning af ungdoms- og ældreboliger som udslusningsboliger efter stk. 1 sker på

baggrund af en vurdering af beboersammensætningen i den afdeling, den boligsgørende anvises til.

Stk. 3. En udslusningsbolig, jf. stk. 1, kan anvises til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har brug for hjælp til at opnå og fastholde en bolig, herunder personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter §§ 107, 109 eller 110 i lov om social service, som udlejes på de vilkår, der fremgår af § 4, stk. 3, i lov om leje af almene boliger. Almene ungdomsboliger, der anvendes som udslusningsboliger efter stk. 1, skal dertil anvises til unge uddannelsessøgende og andre unge med et særligt behov derfor.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

5. I § 63 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Stk. 1 finder ikke anvendelse for almene ungdomsboliger tilvejebragt ved ommærkning af almene familieboliger og ældreboliger efter § 4, stk. 1, nr. 7 og 10, startboliger etableret efter § 101 a og studieboliger etableret på grunde efter § 19, stk. 1, i lov om planlægning.«

6. I § 64, *stk. 2, 3. pkt.*, indsættes efter »Bestemmelserne i«: »§ 63, stk. 1-4,«.

7. I § 98 *f, stk. 6, nr. 1*, ændres »4.500-5.000« til: »4.500-6.500«.

8. I § 149 *a, stk. 1*, indsættes efter »social- og boligministeren«: »og kommunalbestyrelsen«.

§ 4

I lov om leje af almene boliger, jf. lovbekendtgørelse nr. 928 af 4. september 2019, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 890 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 4, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »serviceloven« til: »lov om social service«.

2. I § 4, *stk. 3*, indsættes som *5. pkt.*:

»Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med lejeaftalens indgåelse eller i løbet af lejeperioden beslutte at forlænge den periode, der er nævnt i 4. pkt., med op til 3 år.«

§ 5

I lov nr. 342 af 22. marts 2022 om boligforhold, som ændret ved § 2 i lov nr. 889 af 21. juni 2022 og § 2 i lov nr. 1311 af 27. september 2022, foretages følgende ændring:

1. Efter § 57 indsættes før overskriften før § 58:

»Udslusningsboliger

§ 57 a Kommunalbestyrelsen kan indgå aftale med en privat udlejer om, at udlejeren stiller ledige boliger til rådighed for kommunalbestyrelsen med henblik på udlejning som udslusningsboliger, jf. stk. 3.

Stk. 2. Aftaler om udslusningsboliger efter stk. 1 kan kun omfatte ejendomme, hvor kommunalbestyrelsen og ud-

lejereren har indgået en aftale om kommunal anvisning efter § 49.

Stk. 3. En udslusningsbolig, jf. stk. 1, kan anvises til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, som har brug for hjælp til at opnå og fastholde en bolig, herunder personer, der opholder sig i midlertidige boformer efter §§ 107, 109 eller 110 i lov om social service, og udlejes på de vilkår, der fremgår af stk. 4 og 5.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen betaler lejen fra det tidspunkt, hvor den ledige bolig er til rådighed for kommunalbestyrelsen, og indtil udlejning sker. Kommunalbestyrelsen garanterer endvidere for boligtagerens opfyldelse af kontraktmæssige forpligtelser over for udlejeren til at istandsætte boligen ved fraflytning. Opsiger udlejeren lejekontrakten efter kommunalbestyrelsens anmodning, jf. stk. 5, 2. pkt., betaler kommunalbestyrelsen huslejen i perioden fra lejerens fraflytning, til genudlejning sker, dog ikke ud over det tidspunkt, hvorfra en opsigelse ville have haft virkning efter de almindelige regler i lov om leje. Ændrer kommunalbestyrelsen en beslutning om at råde over en bolig, som ikke er udlejet, skal lejen ikke betales ud over det tidspunkt, hvorfra en opsigelse ville have haft virkning.

Stk. 5. Ved udlejning af udslusningsboliger efter stk. 1 kan kommunalbestyrelsen træffe beslutning om, at § 145, § 150, stk. 2, kapitel 19 og §§ 170-172 og 175 i lov om leje kan fraviges. Det kan herunder aftales, at udlejeren efter anmodning fra kommunalbestyrelsen kan opsiges lejerens med virkning fra det tidspunkt, hvor lejereren får stillet en bolig til rådighed i en boform omfattet af lov om social service. Det skal fremgå af lejeaftalen, hvor længe de aftalte fravigelser er gældende inden for en periode på højst 2 år fra lejeforholdets begyndelse. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse med lejeaftalens indgåelse eller i løbet af lejeperioden beslutte at forlænge den periode, der er nævnt i 3. pkt., med op til 3 år.«

§ 6

I lov nr. 341 af 22. marts af 2022 om leje, som ændret ved § 1 i lov nr. 1311 af 27. september 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 148 indsættes efter »til skade for lejereren«: », jf. dog § 57 a, stk. 5, i lov om boligforhold«.

2. I § 151 indsættes efter »til skade for lejereren«: », jf. dog § 57 a, stk. 5, i lov om boligforhold«.

3. I § 168, *1. pkt.*, indsættes efter »163-167«: », jf. dog § 57 a, stk. 5, i lov om boligforhold«.

4. I § 181, *stk. 1*, indsættes efter »opsagt lejereren«: », jf. dog § 57 a, stk. 5, i lov om boligforhold«.

*Indenrigs- og Sundhedsministeriet***§ 7**

I lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. lovbekendtgørelse nr. 446 af 8. april 2022, som ændret ved § 9 i lov nr. 427 af 18. maj 2016 og § 4 i lov nr. 295 af 20. marts 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 1, stk. 2, nr. 4, litra a, indsættes efter »141«: », 142«.

*Ikrafttrædelse og overgangsbestemmelser***§ 8**

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2023, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 1-7 og 10-13, og §§ 2 og 7 træder i kraft den 1. oktober 2023.

Stk. 3. § 176 a, stk. 2, i lov om social service som affattet ved denne lovs § 1, nr. 11, finder ikke anvendelse for afgørelser om botilbud efter § 107 i lov om social service, der er truffet før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. I perioden fra den 1. oktober 2023 til den 31. marts 2026 ydes refusionen efter § 177, nr. 6, i lov om social service som affattet ved denne lovs § 1, nr. 13, for borgerens ophold i 120 dage pr. løbende år fra datoen for første indskrivning, dog tidligst fra lovens ikrafttræden.

Stk. 5. § 3, nr. 7, finder også anvendelse på en tilsagnsramme, som social- og boligministeren har meddelt kommunalbestyrelsen efter § 98 f, stk 1, i lov om almene boliger m.v. før den 1. juli 2023.

Folketinget, den 4. maj 2023

SØREN GADE

/ Erling Bonnesen